

УДК 331.215.4:330.59

РІВЕНЬ ЖИТТЯ В СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН УКРАЇНИ

Студ. Н.В. Пруднікова, гр. БЕП-2-14

Наук. керівник доц. В.В. Лойко

Київський національний університет технологій та дизайну

Рівень життя – характеристика економічного добробуту населення, що вимірюється як реальний дохід на душу населення та кількість населення за межею бідності. Часто також приймаються до уваги доступ до системи охорони здоров'я, економічна нерівність, рівень освіти, доступ до певних товарів, очікувана тривалість життя при народженні. Часто терміну протиставляється термін «якість життя», що також приймає до уваги різноманітні неекономічні показники. За визначенням ООН, рівень життя – це сукупність таких показників: здоров'я, в тому числі демографічні умови, їжа, одяг, фонди споживання і нагромадження, умови праці, освіта, в т. ч. письменність, житло, включаючи його благоустрій, соціальне забезпечення, тощо. Для характеристики рівня життя ООН використовує такий показник, як «індекс розвитку людського потенціалу» (ІРЛП). Він включає в себе: тривалість життя населення – 25-85 років; рівень освіти – 0-100% (кількість років, які провів в режимі навчання після 15 років середній громадянин); обсяг ВВП на душу населення від 200 до 4000 \$ США; ступінь задоволення матеріальних, духовних та соціальних потреб людини. За рейтингом ООН Україна належить до країн із середнім індексом розвитку людського потенціалу і посідає 83 сходинку із індексом 0,734. Зрозуміло, що якість життя населення обумовлює, окрім доходів, ще цілу низку чинників. Це стосується таких складових, як соціальний захист, житлово-комунальне обслуговування, підтримка малозабезпечених родин, рівень водопостачання та якості питної води, захищеність громадянина в державі (рівень злочинності, корупції, порушення прав та свобод людини та громадянина), соціальні проблеми (алкоголізм, наркоманія), екологічна ситуація, забезпеченість житлом тощо. Але все ж таки ключовим показником добробуту населення виступає рівень доходу. У середньому по Україні в структурі доходів близько 60,0% припадає саме на заробітну плату. За даними Держстату України серед 7,5 млн. працівників, зайнятих у різних видах економічної діяльності в Україні, які повністю відпрацювали грудень 2015 р. (останні статистичні дані), 2,7 відсотку працівників нарахована заробітна плата не перевищувала законодавчо встановленого розміру мінімальної заробітної плати – 1378 грн. на місяць.

За оцінками ООН, в Україні бідних людей – 80%. А ось у Європі, за даними європейської соціологічної служби «Євробарометр», за межею бідності – 17% людей. Для визначення бідності в промислово розвинутих країнах використовується межа бідності, прийнята в США, – 14,4 дол. США. Серйозне занепокоєння викликає ситуація з безробіттям. Як свідчать дані Державної служби статистики України, ситуація на ринку залишається напруженою та супроводжується скороченням попиту на робочу силу. Чисельність безробітних у 2015 році становила 1,7 млн. осіб. Рівень безробіття, за методологією МОП, становив 9,1%, а серед осіб працездатного віку – 9,5% економічно активного населення. Серед молоді у віці до 25 років рівень безробіття залишається більш як удвічі вищим, ніж в середньому по країні – 22,4% економічно активного населення. Аналізуючи в цілому здобутки України у реалізації державної регіональної політики у соціально-трудої сфері, слід зазначити, що головне завдання – забезпечення достатнього рівня та якості життя населення не виконане та дуже далеке від європейських стандартів. З огляду на євроінтеграційний курс України, провідним напрямом державної соціальної політики є подолання саме зазначеної вище проблеми.